

S P I S T R E Ś C I

WPROWADZENIE	7
I. CHARAKTERYSTYCZNE CECHY PROFESJOLOGII	9
1. Pojęcie profesjologii	11
2. Cele profesjologii	12
3. Funkcje profesjologii	12
4. Zadania profesjologii	13
5. Przedmiot badań profesjologii	14
6. Podstawowe przesłanki profesjologii	15
7. Terminologia profesjologii	15
8. Źródła historyczne profesjologii	18
9. Działy profesjologii	19
10. Związek profesjologii z innymi naukami o człowieku	19
11. Metody badań naukowych profesjologii	22
12. Problemy i zagadnienia badawcze profesjologii	22
13. Profesjologia jako nauka społecznie użyteczna	23
II. PROFESJOLOGIA JAKO NAUKA O ROZWOJU ZAWODOWYM CZŁOWIEKA.....	25
1. Podstawowe twierdzenia o rozwoju zawodowym	27
2. Rozwój zawodowy a rozwój ogólny człowieka	33
3. Teoretyczne podstawy rozwoju zawodowego	38
3.1. Ogólne teorie rozwoju człowieka	38
3.1.1. Teoria energetyzmu życia ludzkiego	38
3.1.2. Teoria potrzeb ludzkich	40
3.1.3. Teoria czynności ludzkich	41
3.1.4. Teoria sensu życia ludzkiego	43
3.1.5. Teoria podziału pracy ludzkiej	43
3.2. Szczegółowe teorie rozwoju zawodowego	45
3.2.1. Teorie wyboru zawodu	45
3.2.2. Teorie uczenia się zawodu	48
3.2.3. Teorie pracy zawodowej	54

3.3. Dynamiczne teorie rozwoju zawodowego	56
3.3.1. Teoria ciągłości rozwojowej	57
3.3.2. Teoria miejsca i przestrzeni społeczno-zawodowej człowieka	59

III. WARUNKI ROZWOJU ZAWODOWEGO..... 67

Wprowadzenie	69
1. Podmiotowe uwarunkowania rozwoju	71
1.1. Biologiczne uwarunkowania rozwoju	71
1.2. Fizyczne uwarunkowania rozwoju	77
1.3. Psychiczne uwarunkowania rozwoju	78
2. Przedmiotowe uwarunkowania rozwoju	80
2.1. Historyczne uwarunkowania rozwoju	80
2.2. Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju	82
2.3. Techniczne uwarunkowania rozwoju	84
2.4. Kulturowe uwarunkowania rozwoju	86
2.5. Społeczne uwarunkowania rozwoju	87
2.6. Pedagogiczne uwarunkowania rozwoju	91
2.7. Integracyjny wpływ wszystkich czynników i wyznaczników na rozwój zawodowy człowieka	92

IV. PROCES ROZWOJU ZAWODOWEGO..... 95

1. Periodyzacja rozwoju człowieka	97
1.1. Okresy, stadia i fazy rozwoju ogólnego	97
1.2. Narodziny stadialności rozwoju zawodowego	100
1.2.1. Okresy rozwojowe wyboru zawodu	100
1.2.2. Okresy przebiegu pracy zawodowej	100
1.2.3. Stadia biegu życia zawodowego	101
2. Okresy rozwoju zawodowego i ich charakterystyka	102
2.1. Charakterystyka okresu preorientacji zawodowej dzieci	103
2.1.1. Ustalenia terminologiczne	103
2.1.2. Charakterystyka okresu	104
2.1.3. Właściwości rozwoju prozawodowego dzieci	105
2.2. Charakterystyka okresu orientacji zawodowej młodzieży	114
2.2.1. Ustalenia terminologiczne	114
2.2.2. Charakterystyka okresu	115
2.2.3. Właściwości rozwoju prozawodowego młodzieży	116

2.3. Charakterystyka okresu szkolnego uczenia się zawodu	123
2.3.1. Ustalenia terminologiczne	123
2.3.2. Charakterystyka okresu	124
2.3.3. Właściwości rozwoju uczniów szkół zawodowych	126
2.4. Charakterystyka okresu kwalifikowanej pracy zawodowej dorosłych	140
2.4.1. Ustalenia terminologiczne	140
2.4.2. Charakterystyka okresu	141
2.4.3. Właściwości rozwoju zawodowego pracujących	142
2.5. Charakterystyka okresu reminiscencji i refleksji społeczno-zawodowej emerytów	154
2.5.1. Ustalenia terminologiczne	154
2.5.2. Charakterystyka okresu	155
2.5.3. Właściwości życia pozawodowego emerytów	155

V. WYNIKI ROZWOJU ZAWODOWEGO 157

1. Wyniki rozwoju zawodowego i ich charakterystyka	159
1.1. Ustalenia terminologiczne	159
1.2. Główne kategorie wyników rozwoju zawodowego	160
1.3. Dojrzałość psychospołeczna młodzieży do wyboru zawodu	161
1.3.1. Dojrzałość psychiczna młodzieży	161
1.3.2. Dorosłość społeczna młodzieży	161
1.4. Sukcesy szkolno-zawodowe uczących się zawodu	163
1.4.1. Sukcesy szkolne	163
1.4.2. Sukcesy zawodowe	164
1.5. Kwalifikacje społeczno-zawodowe absolwentów	165
1.5.1. Ustalenia terminologiczne	165
1.5.2. Poziomy kwalifikacji społeczno-zawodowych	167
1.6. Przydatność społeczno-zawodowa absolwentów szkół zawodowych	169
1.6.1. Ustalenia terminologiczne	169
1.6.2. Rodzaje przydatności do pracy absolwentów szkół zawodowych	171
1.7. Sukcesy społeczno-zawodowe pracujących	171
1.7.1. Ustalenia terminologiczne	171
1.7.2. Trudności w osiąganiu sukcesów społeczno-zawodowych ...	172
1.7.3. Wartość sukcesów społeczno-zawodowych	173
1.8. Osobowość zawodowa pracownika	174
1.8.1. Ustalenia terminologiczne	174
1.8.2. Składniki i cechy osobowości zawodowej pracownika	175

VI. METODY BADAŃ NAUKOWYCH PROFESJOLOGII..... 179

1. Typowe metody badań naukowych profesjologii	181
1.1. Metoda profesjografii (profesjograficzna)	181
1.2. Metoda analizy, oceny i interpretacji wytworów działania	182
2. Metody pomocnicze profesjologii	184
2.1. Metoda obserwacyjna	184
2.2. Metoda eksperymentalna	184
2.3. Metoda wywiadu i rozmowy	185
2.4. Metoda ankietowa	185
2.5. Metoda kwestionariuszy i inwentarzy osobowości	186
2.6. Metoda socjometryczna	186
2.7. Metoda introspekcyjna	187
2.8. Metoda testowa	187
2.9. Metoda i operacje statystyczne	188
2.10. Refleksje ogólne	189

BIBLIOGRAFIA 191